

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συντάσσμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑψηλαῖς καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀντίδομα ἀρετῶν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ

Ἐξωτερικοῦ

Ἔτησίαν . . . 60, 12.— Ἔτησίαν . . . 70, 15.—
Ἐξάμηνος . . . 6, 50. Ἐξάμηνος . . . 8.—
Τετμήνηος . . . 2, 50. Τετμήνηος . . . 4, 50
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 30. Ἐξωτερικ. λεπ. 35
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἐπίσης λεπ. 30

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐδρακίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βασιλειον

Περίοδος Β'—Τόμος 27ος

Ἐν Ἀθήναις, 7 Μαγίου 1920

Ἔτος 42ον.—Ἀριθ. 14

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

Ε' (Συνέχεια)

Μὰ καὶ σὺν κέρη τους ὁ κίριος καὶ ἡ κυρία Ζερμάτι, καὶ σὺν ἀδελφῆ τους ὁ Φρίτς, ὁ Τζάκ ὁ Φραγκίσκος καὶ ὁ Ερνέστος τὴν ἀδικοῦσαν ἰώρα στὸ Φελτενγάμ, ποὺ θὰ ἦταν τὸ εἶδος ἡ κατοικία τῆς.

Ἀπὸ τὸν Ἀναμμένο Βράχο, τὸ καράκι εἶχε πάρει καὶ τὰ λῆγα ἐκεῖνα σκεπῆ, ἐπιπλα καὶ ἐργαλεῖα, ποὺ εἶχε κατασκευάσει μόνη τῆς ἡ Τζέννη Μόντρος. Ἡ δυστυχισμένη τάγακουος καὶ ἤθελε νὰ τὰ διατηρήσῃ. Τῆς θύμωσαν ἴσα πράγματα!

Ἐκτός ἀπὸ τὰ σκεπῆ αὐτὰ, ποὺ δὲν θὰ εἶχαν πιά παρ' ἀνομιησιτικὴ ἀξία, ἡ Τζέννη δὲν θέλησε νὰ χωρισθῆ καὶ διὰ ἀγαπημένα τῆς ζῶα. Ἦσαν ἓνας γαλακτοκόρας (κορμοράνος, θαλασσοπούλι ποὺ τρέφεται μὲ ψάρια,) γυμνασμένος γιὰ τὸ φάρμα, κατὰ τὸ στήμα τῶν Κινέζων καὶ ἓνα τσακάλι, ἐξημερωμένο καὶ αὐτὸ, ποὺ θύκανε ἐξαιρετικὰ καλὴ συντροφιά μὲ τὸ τσακάλι τοῦ Τζάκ.

Στὸ χωριὸν ἡ Ἑλισσαῖα εἶχε εὐνοῖκὸ τὸν ἀέρα, ὥστε νὰ μεταχειρισθῆ καὶ τὰ παντὸς τῆς χωρὶς κανένα φόβο. Κι' ἀπὸ ὁ καιρὸς ἦσαν ἴσος καλὸς, ὁ κ. Ζερμάτι ἐπιφορῆ ἦτοκε γιὰ νὰ σταθμεύσῃ στὴ διαφορά ἰδρύματα τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, ποὺ ἀρχίσαν νὰ παρουσιάζονται, ἀμὰ ἐστρεψε ἡ πινάσσα τὸ ἀκροατήρι τῆς ἡρώτικης Ἑλπίδας.

Καὶ πρῶτη-πρῶτη παρευστάθηκα ἡ βίλλα Πρόσπεκ-Χίλλ, κτισμένη σ' ἓνα καταπράσινο λόφο, ἀπ' ὅπου ἡ θεὰ ἀπλωνόταν, ὡς τὸ Φαλκενγάρσι. Ἐκεῖ πόρσαν τὴ νόμισα καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια ἡ Τζέννη Μόντρος, πολὺν καιρὸ εἶχε νὰ κοιμηθῆ τόσο ἴσχυα καὶ ἀναπαυτικά.

Ὁ Φρίτς καὶ ὁ Φραγκίσκος εἶχαν

φύγει ἀπὸ τὰ χαράματα μὲ τὸ καράκι, νὰ ἐτοιμάσουν τὸ Φελτενγάμ γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς νέας Ἀγγλίδας. Ἀπὸ πίσω τους, ἡ πινάσσα ξεκίνησε πάλι καὶ στάθηκε πρῶτα στὸ σκεπῆ (τοῦ Καρχαρία, ὅπου ζοῦσε ἀλόκληρη ἀποικία κουνελίων. Τὸ νησάκι αὐτὸ ὁ κ. Ζερμάτι θέλησε νὰ τὸ χάρισῃ στὴν Τζέννη καὶ ἡ Ἀγγλίδα δεχτήκαε τὸ δῶρο μ' εὐγνωμοσύνη.

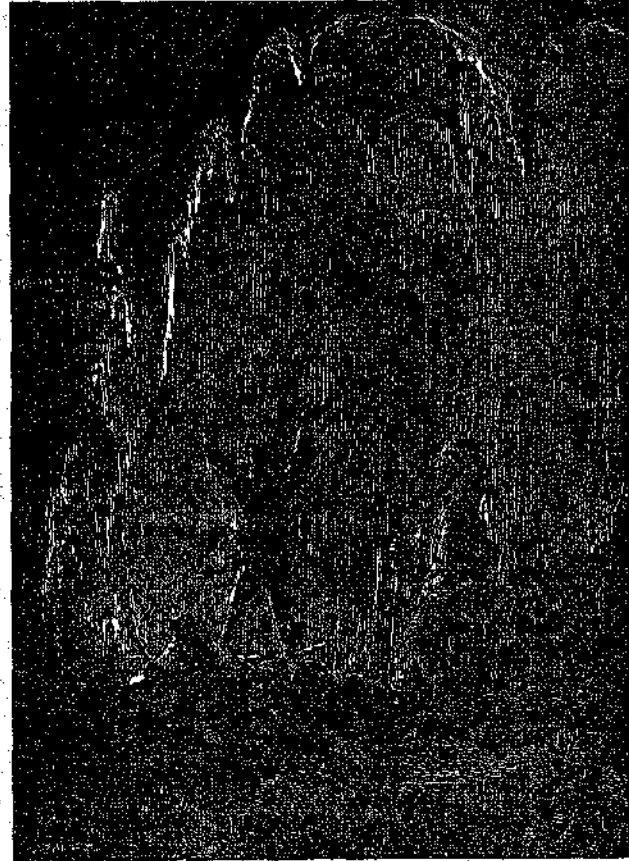
Ἀπὸ τὸ μέρις αὐτὸ, οἱ ἐπιβάτες τῆς Ἑλισσαῖα εἶχαν μπουρούσαν νὰ κάμουν τὸ δρόμο διὰ τῆρας καὶ νὰ ἐπι

σκεφθοῦν τὸ κτήμα τοῦ Ἰόλντεργκ καὶ τὴν ἐναίρια κατοικία τοῦ Φαλκενγάρσι. Ἀλλ' ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Ζερμάτι ἐπρωτίμησαν ν' ἀφήσουν στὸν Φρίτς τὴν εὐχαριστήρη νὰ ἰδηγήσῃ ἐκεῖ τὴ νέα τους συντροφίσα.

Ἡ πινάσσα λοιπὸν ἐξακολούθησε τὴν ἀκτοπλοία ὡς τὸ στόμο τοῦ ρέματος τῶν Τσακαλιῶν. Ἀμὰ ἐφθασε στὴν εἰσοδο τοῦ ὄρου τῆς Σωτηρίας, χωρετίσθηκα μὲ τρεῖς κανονίες ἀπὸ τὸ πυροβολεῖο τοῦ Καρχαρία. Συγχρότως ὁ Φρίτς καὶ ὁ Φραγκίσκος ἀνέβασαν στὸ κοστάρ τὴν ἐρωτηρήσει σημαία τῆς Ἑλβετίας.

Ἀπὸ ἀνταποδοθῆκε ὁ χαιρετικὸς ἀπὸ τὰ διὰ κανονία τῆς πινάσσας, ὁ κ. Ζερμάτι ἐπλησίασε ν' ἀράξῃ τὴ πλοία ποὺ ἐβγαίαν ἀπὸ τὸ καράκι ὁ Φρίτς καὶ ὁ Φραγκίσκος. Ἐπειτα ἡ οἰκογένεια, ἐνωμένη, ἀκαλοῦθησε τὴν ἀμμουδιὰ διὰ νὰ νὰ σθλάσῃ στὸ Φελτενγάμ.

Πόσο θαυμασμοῦ αἶσα θάνηθηκε ἡ Τζέννη ὅταν ἐπέριος τὴν καταπράσινη καὶ δραστερὴ ἐκεῖνη σπηλὴ καὶ ὅταν εἶδε τὴν ἐπίπλωσιν τῶν διαφόρων διαματίων! Τὴ ἐντύπωσιν ποὺ τῆ ἐκάμει, στὴν τρομακτικὰ τὸ τραπέζι, ποὺ εἶχαν στρώσει ὁ Φρίτς καὶ ὁ ἀδελφὸς του. Δίπλα στὰ πιτσιλά, ποὺ ἦσαν ἀπὸ πορσελάνη, κοντὰ στὰ εὐρωπαϊκά, ἐκεῖ να σκεπῆ, ποὺ εἶχαν ἐγγάσει ἀπὸ τὸ Ἀάναδλορ, ἔβλεπεν ὅτι

Ἐπεισαν ἐνθαμβοὶ μπροστὰ στὸ θαυμάσιο θέαμα

(Σελ. 75, στ. α')

ζώνια από μπαμπού, πριπίσματα από ινδικά καρδία και ποτήρια από αυγά στρουθοκαμήλου!

Ήσαν και ήσαν καλά. Ψάρι φρέσκο βραστό, κοτόπουλο ψητό, ζαμπόν από Ινδοχίνα, διαφόρων ειδών φρούτα, ύδρονελλο κι' εκλεκτό κρασί των Καναριών από την αποθήκη του πλοίου. Στην Τζένου έδωσαν την τιμητική θέση, στη μέση του κ. και της κυρίας Ζερμάτι. Και νέα δάκρυα έτρεξαν από τα μάτια της, από συγκίνηση και χαρά, όταν, σε μία πινακίδα, στολισμένη ελόγυρα με λουλούδια και κρεμασμένη μπάνω από το τραπέζι, διάβασε τα λόγια αυτά:

«Ζήτω η Τζένου Μόντρος!... Καλώς ήλθε στη Νέα Έλβετία και στο σπίτι του Έλβετου Ρεβιστών!»

Τότε της διαγγέθηκε την ιστορία της:

Η Τζένου Μόντρος ήσαν μοναχό κόρη του ταγματάρχη Ουίλλιαμ Μόντρος, αξιωματικού του στρατού των Ινδών, όπου, μικρή ακόμη, κοριτσάκι, είχε ακολουθήσει τον πατέρα της από πόλη σε πόλη κι' από φρουρά σε φρουρά. Επειδή είχε χάσει τη μητέρα της όταν ήταν επτά χρονών, ο πατέρας της τη μεγάλωσε με μεγάλη σorge και σε τρόπο που να μπορεί ν' άντεξει στον άγωνα της ζωής, αν θά είχε ποτέ την άτυχια να στερηθώ και τον μόνο προστάτη που της έμενε. Έμαθε όλα πρέπει να ξέρη ένα κορίτσι κι' η ανατροφή της συμπληρώθηκε με όλες τις σωματικές ασκήσεις—κονήνη προπάντων και ιππασία,— που 'ς αυτές έδειχνε μία κλίση σπάνια για γυναίκα.

Κατά τα μέσα του 1812, ο ταγματάρχης Μόντρος προβιβάθηκε σε ταγματάρχη και διατάχθηκε να γυρίση στην Εύρωπη με ένα πολυμικρό πλοίο επιφορτισμένο να μεταφέρει στην πατρίδα τους τρεις απόστρατους του Ινδο-αγγλικού στρατού. Τον εγκαίρως να διοικήσει ένα σύνταγμα σε μακρινή εκστρατεία και το πιθανότερο ήταν πως δεν θά γύριζε παρά για να πάρη την απόστρατεία του. Έτσι έγινε ανάγκη να πάη κι' η Τζένου, που ήταν τότε δεκαεπτά χρονών, σε μία θεία της, αδελφή του συνταγματάρχη, που κατοικούσε στο Λονδίνο. Εκεί θά περιμενε την επιστροφή του πατέρα της, που θά ανακουφιστεί από τους κόπους μιας ζωής, αφιερωμένης όλης στη στρατιωτική υπηρεσία.

Επειδή η Τζένου δεν μπορούσε να ταξιδεύη με ένα πλοίο που μετέφερε στρατεύματα, ο πατέρας της την εμπιστεύθηκε 'ς ένα φίλο του, τον πλοίαρχο Γκρόνφιλντ, κυβερνήτη της Δορκάδος. Το πλοίο αυτό αναχώρησε λίγες

ήμερες πριν από εκείνο που θάπουμε τον συνταγματάρχη Μόντρος. Η Τζένου είχαν επιβιβασθώ με μία κομοδίνα. Άσχημο ταξίδι έξ' αρχής: όμα βγήκε η Δορκάδος από τον κόλπο της Βεγγαλίας, βρήκε τροχιές μεγάλες, έπειτα την κινήσε μία γαλλική φρεγάτα και την ανάγκωσε να καταφύγη στο λιμένα της Μπαταβίας.

Όταν ο έγχρος απομακρύνθηκε από εκείνα τα μέρη, η Δορκάδος άπλωσε πάλι τα πανιά της κι' έδεικνυσε για το ακρωτήρι της Καλής Έλπίδας. Οι κοκομαρίες της εποχής δυσκόλευαν πολύ το ταξίδι της. Οι έναντοι άνεμοι διατηρήθηκαν με μία έκτακτη επιμονή. Η Δορκάδος είχε βγή από το όρμα της κι' ολόκληρη έδωκε δάκρυο πλοίαρχος Γκρόνφιλντ δεν ήξερε που βρίσκεται. Και μία σκοτεινή νύκτα, το πλοίο έπεσε άπάνω σε μία ξέρα και συντρίφθηκε.

Σε ποιά μέρος του Ινδικού Ωκεανού συνέθηκε αυτό το δυστύχημα; Καμείς δεν μπορούσε να προσδιορίση. Μία άγνωστη ακτή φαινόνταν σε κάποια απόσταση. Το πλήρωμα της Δορκάδος ορίχθηκε άμεσα στην πρώτη βάρκα και δοκίμασε να φθάση εκεί. Η Τζένου Μόντρος, η κομοδίνα της και μερικοί επιβάτες κατέβηκαν στη δεύτερη βάρκα. Το συντριμμένο πλοίο ήταν έτοιμο να βουλιάξη κι' έπρεπε να το εγκαταλείψουν το γρηγορότερο. Υπηρε' από μια ώρα, η δευτέρα βάρκα αναποδογυρίστηκε από ένα πελώριο κύμα, ενώ η πρώτη χινόταν μέσα στα σκοτάδια.

Όταν η Τζένου Μόντρος συνήλθε, βρέθηκε σε μια άκορμηλιά, όπου την είχε βγάλεη η θάλασσα. Και πιθανότατα, ήταν η μόνη που ζούσε από το ναυάγιο της Δορκάδος.

Πόσος καιρός είχε περάσει απότου έβουλήσε η δεύτερη βάρκα... Η Τζένου δεν ήξερε να πη. Θαύμα πως διατηρούσε ακόμα αρκετή δύναμη για να συρθώ σε μία σπηλιά και να μπη μέσα. Εκεί, αφού έφαγε μερικά αυγά, ο ύπνος της χάρισε λίγη ανάπαυση.

Τέλος σηκώθηκε. Στήριξε στον ήλιο τάνδρα κά ρούχα που είχε φορέσει τη στιγμή του ναυαγίου, για να χη πιό άνεθερες τις κινήσεις, και βρήκε σε μία σπέση ένα μεταλλικό ψασιμάκι, που μπόρεσε με αυτό να κόψη φαγάκι.

Ήταν 'ς ένα νησί. Πειράρισε τις άκορμηλιές του, να δεν βρήκε ούτ' ένα από τους συντρόφους της. Μόνο μερικά συντρίμματα του πλοίου, ξύλα που έρηγομιποήσε για να διατηρήση τη φωτιά της.

Μ' όλ' αυτά, τότε ήταν η σωματική κι' η ψυχική άνταγή αυτής της κόρης,

πόση η δύναμη της ανθρώπινης σχεδόν ανατροφής της, ώστε η άκελτοία δεν μπόρεσε να βρη θέση στην ψυχή της. Τη σπηλιά εκείνη την έκαμε κατοικία. Μερικά κομμάτια που τ' έβγαλε από τα συντρίμματα της Δορκάδος, ήταν τα μόνα της εργαλεία. Επιπίθησε στα χέρια και με μισλό έρευρετικά, κατόρθωσε να κατασκευάση διάφορα πράγματα της πρώτης ανάγκης. Άκόμα κι' ένα τόξο, καθώς και βέλη, για να κρηγή πουλιά και τετραπόδα, αρκετά άφθονα στο νησί εκείνο, και κόρη την καθημερινή της τροφή. Κατόρθωσε μάλιστα να έξημερώση μερικά απ' αυτά τα ζώα. Ένα τσακαλι, παραδείχηματός χέρην, κι' ένα φαλακροκόρακα, που δεν την άειναν ποτέ.

Στη μέση του μικρού νησιού, όπου η θάλασσα είχε ριξή τη νέα Άγγλιδα, ύψωνόταν ένα ήρασιεριο, που ο κρατήρας του έβγαζε ελόγες και κενούς.

(Συνέχεια) Γ.Ρ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΗ

ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ

(Συνέχεια και τέλος, τ. σελ. 98) ('Ανοίγει το κουρτίκι και βγάξει μία κόλα χαρτί. Γράφει λίγα λόγια, την τσακίζει κι' είν' έτοιμη να βουνοίξη να βρη φάκελλο. Τα βιαστικά όμως βήματα της κομμάς απ' το διάδρομο την κάνουν να τα μαζέψη όπως-όπως, βάζοντας και τα δυο γράμματα στο φάκελλο που ήταν το γράμμα της Ειρήνης και να τον σκοτάδη με το στυλόχαρτο. Η πόρτα ανοίγει και φαίνεται στο κατάφωλο η μαμά.)

ΣΚΗΝΗ VII

Κα ANNA. — Μα έλα, λοιπόν! Θα φύγουν και δε θά σε ζούνε. ΚΟΥΛΑ. — Τελείωνα την εξήγησή μου και γι' αυτό... Κα ANNA. — Έλα τώρα μα στιγμή μέσα κι' άφισέ τα. ('Η Κούλα φεύγει με τη μαμά της. Η σκηνή μένει για λίγο άδεια. Σε λίγο όμως γυρίζει η Κα Άννα.)

ΣΚΗΝΗ VIII

Κα ANNA (μόνη της). — Με τη φασαρία κόντρεψα να ξεχάσω το γράμμα όπως διάλου. Μα πού'ντο τώρα; ('Ψάχνει στο τραπέζι της Κούλας). Και νάταν τίποτα σπουδαίο... 'Α, νάτε! (Τ' βρίσκει κάτω απ' το στυλόχαρτο). Θά τόκρηψε η Κούλα μή χαθή. (Βγάζει και τα δυο τα γράμματα κι' αρχίζει απ' της Ειρήνης. Σε λίγο). 'Α, γι' αυτό το είχε βάλει εκεί από κάτω. Ωστε πήρην ελέγχους και η κυρία δε μ' άσε τίποτα. Κι' από τρίχα να μ'ήν την πιάνωμ

ΣΚΗΝΗ VIII

Κα ANNA (μόνη της). — Με τη φασαρία κόντρεψα να ξεχάσω το γράμμα όπως διάλου. Μα πού'ντο τώρα; ('Ψάχνει στο τραπέζι της Κούλας). Και νάταν τίποτα σπουδαίο... 'Α, νάτε! (Τ' βρίσκει κάτω απ' το στυλόχαρτο). Θά τόκρηψε η Κούλα μή χαθή. (Βγάζει και τα δυο τα γράμματα κι' αρχίζει απ' της Ειρήνης. Σε λίγο). 'Α, γι' αυτό το είχε βάλει εκεί από κάτω. Ωστε πήρην ελέγχους και η κυρία δε μ' άσε τίποτα. Κι' από τρίχα να μ'ήν την πιάνωμ

τά. Για να δωμε τώρα και το δεύτερο. ('Τ' ανοίγει και το δευτερό). 'Α, να και ποιά τήν τιμώρησε. Δεν κότταξε να το κρηγή καλύτερα (και δείχνει το γράμμα της Ειρήνης) και να δοξάση το Θεό που έπεσε στα χέρια της, μα ήθελε να κόρη και την ανταπόδοση.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΟΥΛΑΣ. — Μαμά, έλατε, γιατί φεύγουν.

Κα ANNA. — Άμέσως! Με συγχωρείτε πολύ! (Βάζει τα γράμματα στο στήθος της και τρέχει στους έπισκέπτες. Η σκηνή μένει πάλι άδεια, ώπου να βρη η Κούλα. Δεν άργεί όμως, μπαίνει και τρέχει ελόγιστα στο γραφείο της.)

ΣΚΗΝΗ IX

ΚΟΥΛΑ (μόνη της). — Η καρδιά μου πήρε να σπάη όσο έλειπε η μαμά από μέσα. (Σηκώνει το στυλόχαρτο, για να πάρη το φάκελλο που άφισε, μα στην έλκεσή της μένει μ' ανοιχτό το στόμα). Κάθημα! Η μαμά εδώ θάταν και θά τα διάβαζε όλα. Τώρα τί να κρηγώ; Νάξερη πως το πήρε μόνο, χωρίς να τόχει διαβάσει ακόμα, έτσι για να μη χαθή, θάτρέχη να της τόποιρη με κάθε τρόπο. Γιατί όμως προχώρω τόσο. Μπορεί να μ'ήν τόχει πάρει η μαμά. Για να ρωτήσω τη Μαρία μή δεν κατάλαβε τί της είπα προτήτερα και το πήρε αυτή. (Φωνάζει.) Μαρία, Μαρία! Έλα δω μία στιγμή, σε παρακαλώ. ('Η Μαρία: σπάνη τραγήτη.)

ΣΚΗΝΗ X

ΜΑΡΙΑ. — Με φωνάζετε; ΚΟΥΛΑ. — Μήπως πήρες κανένα γραμματάκι τώρα από δω; ΜΑΡΙΑ. — Όχι, κυρία Κούλα.

ΚΟΥΛΑ. — Η μαμά μήπως ήλθε εδώ καθόλου, όταν έγω ήμουν στη σάλα; ('Η Κα Άννα όμως ατάνει στην ώρα και δίνει αυτή την άπάντηση για τη Μαρία.)

ΣΚΗΝΗ XI

Κα ANNA. — Ναί, ναί, εδώ ήμονα. Έγραφα στο γραφείο σου μία σημείωση και το βρήκα. (Στη Μαρία) Πήγαινε τώρα, Μαρία σου, και θά της πώ έγω της Κούλας για το γράμμα. (Μόλις φεύγει η Μαρία). Τα συγχαρητήρια μου, κυρία! Φαντάζομαι τί άφαιος που θάνα ο έλεγχός σου, για να μ'ήν τομάς να μ'άς τον δείξη; Οι ξένοι έπρεπε να μ'άς το γράμμα για να το μάθουμε. Κι' αυτό λίγο και θά το άποφωγες, μα η έχθρηση, η ανταπόδοση που θέλησες να κάνης σε ξεσκέπασε. ('Η Κούλα κλαίει). Κλάψε τώρα και μετάνιωσε, για να κόρης από δω και πέρα στο καλό καλό!

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ ΣΑΛΙΓΓΑΡΙ ΚΑΙ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙ

Το ν τ υ μ ε ν ο σ α λ ι γ γ α ρ ι . Λάει σε άκάθαρτα προγγάρι. Στη βουρνούνα ριγμένο. Κι' όμως! ευφρανισμένο... «—Δέ μου λές σε τέτοια βράδια, Πώς μπορείς να ζής ακόμα; Μήπως είσαι... μεθυσμένο; —Δέ, μολις, θαρρώ, με γινών. Μας' στα βάθη μαθημένο. Της θάλασσας, τί παθαίνο. Το κορμί μου σε στεγνάση! Κοικαλιάξω, λές, πεθαίνο! Πώς μπορεί στιγμή να ζήρη. Την καλύτε ζωή αν άφήσει; Όποιος άμαθε να πίνει. Πίνει, έτι, εφρα, τί να γίνη! Σέπτες 1920 ΡΙ. ΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Η ΔΟΚΙΜΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

(Συνέχεια και τέλος, τ. σελ. 99)

Τότε η Έλενίτσα έπρεπε ίσως στο σπίτι φύλαξε τα βιβλία της και, όταν δεν είχε βιαστική μελέτη, ξεάλλαξε για να βοηθήση τη μαμά στις δουλειές του σπιτιού. Μα η μαμά τις είχε κία τα τελειώσει, αν όχι όλες, τουλάχιστον όσες μπορούσαν να γίνουν κι' από την Έλενίτσα. Έτσι αυτή πήρε το Νικόκη, να τον διασκεδάη στον κήπο. Κι' αρχίζεις τη στιγμή που για χάρη του μικρού αρχίζε η Έλενίτσα να κινή η ένα φουρνό, φανερώθηκε ο θεός.

Έίχε βγή πολύ πρωί και τώρα μόλις έγύριζε. Κ' αντί ήσαν έτοιμος να ανεβή στο σπήσι, άκουσε αμιλίες στον κήπο κι' έπήγε να ιδη. Παραξενεύτηκε πολύ, σαν είδε το μικρό με την Έλενίτσα.

—Μπα! ρώτησε, έχετε σήμερα σκόλη, είναι καμιά γιορτή και δεν τώξερα;

Άσκησή χαράς έφώτισε άξαφνα το πρόσωπο της Έλενίτσας, που άπακρίθηκε εύθως:

—'Α, μπα! καθημερινή είναι. — Έίται λοιπόν άρρωστη; μα τότε τί γυρεύεις στον κήπο; — Μα πως θείε, με θαυμάστα προσποιητή έπληξη ρώτησε η Έλενίτσα: επειδή δεν είναι γιορτή, πρέπει να είμαι άρρωστη; αυτό δεν το καταλαβαίνο.

—Μα πως δεν έπήγες σχολείο; —'Α, γι' αυτό; Αυτό είναι άλλο. Έίται μου ήθε. Έίπα, δε καθήσω μία μέρα να διασκεδάσω το Νικόκη; δεν καλόξερα κίαλα την Ιστορία μου και.

— Άστειέσαι βέβαια, την έκοψε ο θεός της.

—'Α, καθόλου αλήθεια σάς λέω. Μα γιατί σάς φαίνομαι παράξενο;

Μήν έκανα κανένα κακό; Έγω πίστευα πως θά γυρήτε. Δεν μου είπατε σεις ο ίδιος τόσες φορές πως κίπου-κίπου μπορεί κανείς και να το σπάξη; Μιλούσε σοδαρά.

Αλήθεια λοιπόν; Το είχε καταφέρει ο ίδιος τέτοιο κακό; Με τ' άπειρα του επέτρεψε να κατατρέψη διατηρισότερο καμάρωσα στην άσχημά του, και της είχε κλανίσει τη συναίσθηση του καθηκόντος, αυτός που συνήθιζε πάντα να βάνη το καθήκον ψηλότερα από κάθε τι και να άποφέρει γι' αυτό κάθε στέρηση, κάθε θυσία;

Θύμως τότε φανερά με τον έαυτό του μα και με την Έλενίτσα. Γιατί κι' αυτή που φανερόντο, ξεφανα άλλα απ' ό,τι την ήξερες. Πως γελάτηκα, αλλοίωμα! Και θά έκοβε το κεφάλι του πως τίποτα δεν θά μπορούσε να κλονίση την άσχημά του. Κρίμα!

«Το καλό που σου θέλω, της φώναξε άπειλητικά, είναι να τρέξης το γρηγορότερο στο σχολείο σου. Άς κοντεύη ποσημέρι, μάλιστα! θά πάω τώρα για να σε ταμώρησω. Άλλά κι' εκεί αν σε συγχωρήσουν, θά σε τιμώρησω εγω. Κοκομάρισ, Μου πήρες λοιπόν τοίς μετρητός; τα άστεια που σουάνα, ε; Και για ποιόν με φαντάστηκες έμένα; Ποιός δεν θά ξεχάσω τη λύπη που μου έδωσες σήμερα! Κρίμα στην ιδέα σου για σένα!

Κι' ο κύριος Άριστιδης, καταταραμένος, άκούμπησε 'ς ένα δένδρο για να συνέλθη. Η Έλενίτσα τρώμαζε που τον είδε μολις σε τέτοια κατάσταση, έπρεπε εύθως αστισμένη και, φιλιώντας του το χέρι, είπε:

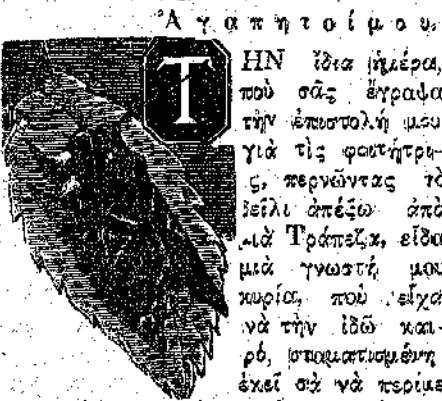
—Να με συγχωρήτε, θείε... — Πρέπει να τιμωρηθώ! Ξανάτε άγρια ο θεός κι' επρόβησε το χέρι του άπόταμα.

Η Έλενίτσα όμως έπέμενε: —Να με συγχωρήστε; μα όχι γι' αυτό που νομίζετε, αλλά για το παιγίδι που σας έπαίξε. — Έξηγήσου!

—Υποπτεύομαι πως στ' άστεια μου θά λέγατε εκείνο και τούτσι άφορή να σας δοκιμάσει. Έίται σάς είπα φέμα, Κι' όση λύπη δοκιμάσατε σεις προτήτερα, άλλη τόση χαρά είσθάνομαι εγω, γιατί έδεβαίθηκα πως θέλετε να ξεκαλοούθησω να είμαι όπως ήμουν. Μόνο που η λύπη η δική σας ήταν της στιγμής κι' η γασά μου θά είναι παντοσηνή. Για να μη σάς μείνη όμως η πασωνική άμοιόβλια, πηγαινέτε στη μαμά να σάς εξήγηση αυτή πως έτυχε να βοίστωμαι εδώ.

Μα τού θεός δεν του έμενε πιά άμοιόβλια. Κι' αντί να πάη στη μαμά της, σήκωσε την Έλενίτσα στην άγκαλιά του και τη φίλησε. Ε. Α.

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΠ ΕΣΩ ΑΠΟ ΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Αγαπητοί μου. ΗΝ ίδια ημέρα, που σας έγραφα την επιστολή μου για τις φοιτήτριες, περνώντας το βιβλίο απέξω από μια Τράπεζα, είδα μια γνωστή μου κυρία, που είχα να την ιδω καιρό, ομιματισμένη εκεί σε να περιμενε κάποιον. Τη χαίρεται, στάθηκε, κι άρχισα να μιλάω.

— Κι' η κόρη σας; πη ρώτησα σε λίγο. Τι κάνει;... Θα μεγαλώσει βέβαια...

— Πολύ, μου αποκρίθηκε. "Αν θέλατε να την ιδείτε, σταθήτε. Τώρα θα βγί από την Τράπεζα."

— Και τί γυρεύει στην Τράπεζα; Κανένα Έρωτικο Γραμματίο;

— "Α, δεν το ξέρετε λοιπόν; Είναι υπάλληλος! Φέτος μπήκε με διαγωγή ομό. Κι' οι προϊστάμενοί της είνε πολύ ευχαριστημένοι..."

— Δεν άμφισβέλλω. Η καυμένη ή Κατίνα είνε τόσο καλή...

— Μά δεν είνε μονάχα η καλωσύνη, είνε κι' η ικανότης. Να ιδήτε τί ώρατα γαλλικά που έμαθε και τί διακυλογραφία... Και λογιστική ξέρει, κι' απ' όλα.

Ενώ μιλούσαμε έτσι με τη μητέρα, να κι' η Κατίνα, πεδητική, γελαστή και χαράμενη, αν και χλωμή λιγάκι, ίσως από την πείνα, ίσως από την κούραση της εργασίας.

— Τά έμαθα όλα, της είπα, όλα! Σας συγγαίρω, κι' είνε άνωτέρα.

— Ευχαριστώ πολύ, μου αποκρίθηκε. "Αλλά τί άνωτέρα; Νομίζετε πως πηγαίνα για Διευθύντρια Τράπεζας;... "Οχι δά, αλλά μια προαγωγή, μια αύξηση μισθού..."

— "Α, ναι! έκοιμε ζωηρά. Από τον άλλο μήνα θα μαιξήσουν. Θα πάρω διακρίσεις!"

Και τα μάτια της άστραψαν από ευχαρίστηση.

Ξεκίνησαμε κι' οι τρεις, να τις συνοδεύσω ως το τραίνο.

— Είπατε λοιπόν ευχαριστημένη; ρώτησα την Κατίνα.

— Πολύ η "Έχω μια εργασία... περνά η ώρα μου... εγω κάθε μήνα κι' ένα χαρτζιλίκι, ώστε να μη γυρεύω πιά της μαμμιάς... Δεν άρκει αυτό;

— Βεβαίωτατα! Μακάρι κάθε κορίτσι να μπορούσε,...

— "Ω, τώρα μπορούν πολλά! με διόλου η Κατίνα. Έξερτε πόσα κορίτσια είνε στην Τράπεζά μας; Δέκα! Και στίς άλλες Τράπεζες, και στα έμπορικά γραφεία, παντού! Δεν υπάρχουν πιά στις Αθήνας οικογένεια που να μην έχη ένα τουλάχιστον κορίτσι να εργάζεται σαν κι' εμένα. Και πολλά χωρίς ναχουν απόλυτη ανάγκη. "Ετσι, σαν κι' εμένα, για άπαρηγόνη και για ευχαρίστηση."

— Για διακρίσεις;... Γιατί όχι; Κι' η εργασία δεν είνε διασκεδάση; Δεν σας λένω, είνε κάποτε βωρεία και βαρετή. Σας βεβαιώ όμως, ότι περισσότερο διασκεδάσει στην Τράπεζα, που εργάζομαι, παρά στο σπίτι μου, που μάθωμαι άργη. Δεν σας λέω τις γιορτές, αλλά τις άλλες ημέρες, που τυχαίνει κάποτε να μην πάω. Πλήττω, πλήττω φοβερά! Και δεν βλέπω την ώρα να ξαναπάω στο γραφείο μου, να καθήσω στο τραπέζι μου, να ξαναπάω τη μηχανή μου...

— Και την κουβεντούλα ίσως με να κορίτσια... — "Ε, καιμιά φορά και αυτό. Γιατί όχι; Τη πρώτη έπλησίαζε κι' η Κατίνα βιόσθηρα να με χαϊρειρή, για να μην το χάσω... — Πεινάτε; της είπα. — Φοβερά, μου αποκρίθηκε. "Α, η εργασία άνοηγε την όρεξη. Δεν είνε σαν πρώτα, όταν καιρό, που δεν έρωγα παρά γλυκίσματα!... "Ορεβόσος! χέρηρα που σας είδα!"

Και σπρώχνοντας, έβαλε μπροστά τη μητέρα της, για να πάρουν σειρά και ν' ανέδουν στο τραίνο που έσταμάτησε.

Ξηκολούθησα τον δρόμο μου, τυλλογίζομενος τα χαρούμενα λόγια που είχ' ακούσει.

Αλήθεια, η Κατίνα δεν είχε άπαλλητη ανάγκη να μπη σ' εργασία. Ο πατέρας της της άφησε κάποια περιουσία, — ένα σπίτι, ένα οικόπεδο, λίγα μετρητά, — και θα μπορούσε να ζήσει με την μητέρα, όπου να παντρευθή.

Και όμως ναι! Ήχησάμοποιησε τις γνώσεις που είχε από την άνατορή της, έκοπίασε ναποκομήση και μερικέ άλλες πιο ειδικές, κι' εγένε υπάλληλος σε μια Τράπεζα. Κι' αλήθεια, κι' το να κάνουν πολλά, πάρω πολλά κορίτσια. Δεν γίνονται μόνο διακρίσεις η σεβήσεις, πως ακολουθούν κι' άλλα πλεονεκτήματα. "Αν πητε δά και για τάλλα, τα καλλιτεχνικά, ή πως

ποία ακολουθούν με ζήλο και με κέρδος! Χίλιες σχεδόν μαθήτριες έχουν σήμερα τα δυο "Οδεία των Αθηνών, και πόσες απ' αυτές δεν καρδίζουν από τώρα, ή θα καρδίσουν άργότερα με το πιάνο, με το βιολί, με το τραγούδι. Στα θέατρα, στα λυρικά πρόκάντων, έχουν μπη ένα πλήθος κορίτσια. Άρκετά επίσης σπουδάζουν στα Πολυτεχνείο ζωγραφική και γλυπτική κή.

Για τις εργάτριες δεν λέω. Είνε πρωχοκρίτσια, από την τάξη εκεί η που οι γυναίκες εργαζόνταν πάντα όσο κι' οι άνδρες. Μιλώ μόνο για τη μεσαία τάξη, που ως πρό αλίγου είχε την ιδέα πως δεν πρέπει να εργάζεται η γυναίκα. Φαίνεται λοιπόν πως η ιδέα αυτή άνηκει πιά στις προλήψεις του παρελθόντος. Η νέα γενιά δεν άκούει. Κι' η λαούνα χάνεται ή τύπος του παλιού κορίτσιου, που μάθαινε λίγα γραμματίνα όσο που να διαβάξη το μυστηριώδες του, ή λίγο πιάνο, όσο που να παίξη μια καρτζιλί στα άπαρηγόνη, και ζούσε αικονίως στη σάχη του πατέρα, του αδελφού, του θείου και βωτερα του συζύγου. Σήμερα, κι' όταν άκόμη η οικογένεια έχει το μέσα, — δεν λέω πάλι, κι' έκατομύρια, — το κορίτσι της άνοισε να έρωγα σθην είτε για να συνωσφέρει, είτε για ναχη το χαρτζιλίκι του και τη διασκέδαση του. Γιατί ιδόχως να ένοησας καλά βωρεία, αλήθινα, πως η εργασία είνε διασκεδάση, ελευθερία, ανεξαρτησία, πλούσιος, ζωή, άρετή, — δωρο Θεού τέλος πάντων, που δεν ήταν καθόλου δίκαιο να άποτελή άποκλειστικά προνόμιο των άνδρών.

Σας άναπαύομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Μυστηριώδες του Hector Malot [Βραβεύμένο από την Γαλ. Ακαδημία] ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΒ' (Συνέχεια)

Και το πιστεύε τόσο πολύ, ώστε με τα χέρη της έκοιμε σαν να μασιγώνη άλογα. Έβλεπε κι' αυτή τ' άμφισβέτα απόλλια, όπως το βλεπα κι' εγω.

Ός τόσο, πριν να κάμω το βήμα με άμαξή από το Παρίσι στο Δρέζδ, έπρεπε να τον κάμω με τα πόδια από το Δρέζδ στο Παρίσι. "Αν δεν είχα το Ματτία, δεν θα κύτταχα παρά πως να πρέχω, χωρίς να στέκομαι ποθενά, παρά όπου ήταν απόλυτη άναγκη να καρδίσω λίγα χέρηματα για το φαμί μου. Τι μάς χρειαζόταν τώρα τα παραπονητά; Ούτε άγγελάδα πιά είχαμε να άρραόσουμε, ούτε κούκλα, κι' ούτε βέβαια ήτα, καιμιά ανάγκη να ένω με χέρηματα στους γονείς μου. "Εφα-

νε μόνο να βγάξουμε το φαμί μας. Ο Ματτίας όμως με κανένα τρόπο δεν ένοούσε να το παραδεχθή.

— Να καρδίξουμε όσα μπορούμε, μου έλεγε, άναγκάζοντάς με να πάρω την άρπα μου. Ποιος ξέρει αν θα βγει τον Μπαρμπιέρη αίσως;

— "Αν δεν τον βρούμε το μεσημέρι, θα τον βρούμε στίς δυο. Η όδος Μουφφτιάρ δεν είνε τόσο μεγάλη.

— Κι' αν δεν μένη πιά στην όδον Μουφφτιάρ;

— Θα πάμε όπου μένει.

— Κι' αν γύρισε στο Σκαβανό; Θα χρειασθή να του γράψουμε και να περιμένουμε άπάντηση. Στο άναμεταξή αυτό πως θα ζήσουμε αν δεν έχουμε λεφτό στην τσέπη; Θα έλεγε καννας, με την αλήθεια, πως δεν ξέρετε καθόλου το Παρίσι. Έχοντας λοιπόν τα λατομεία του Σαντιγιό;

— "Οχι, — Ούτε εγω δεν έξέχασα τον ταχό της εκκλησίας του άγιου Μεδάρου, όπου είχ' άκουμήσει για να μην πείσω κάπου από την πείνα. "Α, δεν θέλω να πεινάσω με είς το Παρίσι!

— "Ένοια σου και θα φάμε καλά εις το σπίτι των γονέων μου.

— "Εγω, όταν τρώγω καλά το μεσημέρι, δεν μ' έμποδίζει τίποτα να φάω καλύτερα το βράδυ. "Όταν όμως δεν τρώγω ούτε μεσημέρι ούτε βράδυ, δεν μου έρχεται καθόλου κούλα, και δεν μ' άρραει. "Ας εργαζόμεστε "Ο κ. Κάπης κι' η δεσποινίς Κούκλα μας συντράφωσαν ο' δλους μας τους περιπάτους". (Ζελ. 101, στ. γ')

Ληθινός μπαμπάς που θα μάλαγε παδί του, μου έφερε κυρατό.

Ο Ματτίας όμως όσο πλησιάζαμε στο Παρίσι, τόσο μεγαλύτερος γινόταν και πολλές φορές περνούσε δάνακρη ώρα χωρίς να μου μιλήση καθόλου. Πότε δεν μου φανέρωνε την αιτία αυτής της μαλαγγορίας, κι' εγω, φωνταζόμενος πως ήταν μόνο από το φόβο του χωρισμού μας, δεν ήθελα να επαναλάβω όσα του είχα πη τόσες φορές, δηλαδή δι' οι γονείς μου δεν μπορούσε ποτέ να μας χωρίσουν.

Μήνες είνε, πριν φθάσω στα ό χωράματα, σταθήκαμε για να φάμε, ο Ματτίας με ρώτησε:

— Εξέρεις τί συλλογήματα ήδωρα που μακίνομε στο Παρίσι;

— "Οχι, τί;

— Τον Γαροφόλη. "Αν βγήμε από τη φυλακή; "Όταν μου είπαν πως φυλακίσθηκα, δεν έλαφθηκα να ρωτήσω

για πούσαν καιρό. Μπορεί λοιπόν τώρα να βγίμε και να γύρισε στο σπίτι του, στην όδον Δελοουραίν. Τον Μπαρμπιέρη ήξ τον γυρεύουμε στην όδον Μουφφτιάρ, δηλαδή στη γειτονία του Γαροφόλη, απέξω σχεδόν από την πόρτα του. Κι' αν τύχη και μάς ιδή, τί θα γίνη; Είνε θεός μου, είνε άρνητικός μου, μπορεί λοιπόν να με πάρη μαζί του με το στανιό. "Ευ που φοβόσουν τόσο μήν ξαναπάω στα χέρηρα του Μπαρμπιέρη, καταλαβαίνεις, πούσο φοβόμαι κι' εγω μήν ξαναπάω στα χέρηρα του Γαροφόλη. Τι έχει να τραβήξη πάλι το κούκλαρο το κεφάλι μου; και το κεφάλι δεν είνε τίποτα μπροστά στο χωρισμό μας. Γιατί βέβαια που δεν θα μπορούμε να βλεπόμεστε, όταν θάμαι κι' εγω στη δικη μου πιά οικογένεια... Αλήθεια ο Γαροφόλης ήθελε να πέ πάρη και σένα, για να σου δώση την άνατροφή, που δίνει αυτός στα παιδιά με ά κ κ ο π α ν ι α μ ε ν τ ο βουρδουλα. Μά ούτε σ' έθελες ναρθης, ούτε εγω ήθελα να σ' έχω σύντροφος σου Γαροφόλη. Δεν είνε μαθημένος να δόρνεσαι σ'!

Με τένειρο που μ' έκυριους τώρα, δεν είχα συλλογισθή καθόλου τον Γαροφόλη; άλλ' αυτά που έλεγε ο Ματτίας ήταν πολύ πιθανά, ούτε είχα άναγκη από πολλές έξηγήσεις, για να καταλάβω τον κίνδυνο που μάς άπειλούσε.

— Τι θέλεις; τον ρώτησανα να μη μακίμε καλύτερα στο Παρίσι;

— Νομίζω, πως αν δεν πήγαμε στην όδον Μουφφτιάρ, ήταν άρκετό για να μην άπαντήσω τον Γαροφόλη.

— Μήν έλθης λοιπόν στην όδον Μουφφτιάρ πηγαίνο μόνος μου. Και ν' άναπαύομε σε κανένα μέρος το βράδυ, στίς έπια.

"Ετσι συμφωνήσαμε με το Ματτία να βρεθούμε το βράδυ στην άκρη του γαρυριού της Άρχιεπισκοπής, στο πίσω μέρος της Πακαρίας των Παρισίων. Κ' ύστερα ξεκινήσαμε για να μακίμε στην πρωτεύουσα.

"Αμα φθάσαμε στην Πλατεία της Ίκαλίας χωριστήκαμε, συνηνημένοι κι' οι δυο σε γάτοι να μην ξαναιδωθούμε. Κι' ενώ ο Ματτίας κι' ο Κάπης κατέβαιναν προς το Βωτανικό Κήπο, εγω τραβούσα για την όδον Μουφφτιάρ που ήταν εκεί κοντά.

(Έπεται συνέχεια)

Ο κ. Κάπης κι' η δεσποινίς Κούκλα μας συντράφωσαν ο' δλους μας τους περιπάτους. (Ζελ. 101, στ. γ')

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

... (Continuation of the text from the previous page, partially obscured by the image and caption.)

